

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3P/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200294
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420200294.5

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Y. Z., X.. XX.XX.XXXX, L. X. G. XXX/XX, XXX XX Y. Z., zastúpenú procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov: matky B. Z., X.. XX.XX.XXXX, L. X. G. XXX/XX, XXX XX Y. Z. a otca X., na návrh B. J., X.. XX.XX.XXXX, L. X. G. XXX/XX, XXX XX Y. Z. na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Z v e r u j e maloleté dieťa Y. Z., X.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky B. J., X.. XX.XX.XXXX, X. G. XXX/XX, Y. Z., ktorá je oprávnená a povinná maloletej poskytovať riadnu osobnú starostlivosť, zastupovať ju a spravovať majetok v bežných veciach.

II. Matku B. Z., X.. XX.XX.XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého dieťaťa Y. Z., X.. XX.XX.XXXX sumou rovnajúcou sa 30% sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov mesačne, a to vždy vopred do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok č. účtu R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol: XXXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.02.2020 sa navrhovateľka B. J., X.. XX.XX.XXXX, L. X. G. XXX/XX, XXX XX Y.L. Z. (ďalej len „navrhovateľka“) domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň by matku maloletej zaviazal na platenie výživného v minimálnom zákonom rozsahu v sume rovnajúcej sa 30% sumy životného minima na maloleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Zároveň navrhovateľka žiadala, aby súd vo veci nariadil neodkladné opatrenia, ktorým žiadala rovnakým spôsobom upraviť pomery vo vzťahu k maloletej.

2. Podaný návrh navrhovateľka odôvodnila tvrdením, že hlavným dôvodom zverenia mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti je, že otec je neuvedený a matka sa o dieťa nestará. Navrhovateľka uvádza, že za otca je označovaný Y. Č., ktorý však žiadne kroky k uznaniu nepodnikol. Maloletá Y. sa narodila v 34. týždni tehotenstva s hmotnosťou 1260 gramov a dĺžkou 39 cm. Maloletá je dieťa s respiračným infektom, kde je nutná inhalačná liečba. Maloleté dieťa bolo minimálne 5x hospitalizované na Detskom oddelení Nemocnice Dr. Alexandra v Kežmarku a 2x v ŠÚDTaRCH v Dolnom Smokovci. Pri poslednej hospitalizácii matka s dieťaťom svojvoľne opustila nemocnicu a odišla. Navrhovateľka taktiež uviedla, že matka spolu s maloletou bývajú v jej domácnosti. Ide o murovaný dom, ktorý pozostáva z jednej miestnosti zariadenej štandardným nábytkom, vykurovanie je zabezpečené pieckou na tuhé palivo, domácnosť je bez vody, bez sociálneho zariadenia, elektrina nie je zavedená. Od narodenia maloletej Y. pomáhala navrhovateľka matke maloletej so starostlivosťou o dieťa. Matka sa o maloleté dieťa odmieta starať, uteká z domu za priateľom. O maloletú Y. sa stará navrhovateľka. Navrhovateľka ďalej uvádza,

že matka výrazne zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloletú, no zdravotný stav maloletej si vyžaduje pravidelnú liečbu, odborné vyšetrenia a dodržiavanie pokynov lekára.

3. Uznesením Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 3P/30/2020 - 7 zo dňa 20.02.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.06.2020, súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej odovzdal maloletú Y. Z., X.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti B. Z., X.. XX.XX.XXXX a matku maloletej zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej mesačne sumou rovnajúcou sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4. Podľa § 31 CMP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

5. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 15.10.2020, na ktoré sa dostavil len procesný opatrovník maloletej, navrhovateľka sa dostavila až pred vyhlásením uznesenia vo veci samej. Matka maloletej sa na pojednávanie nedostavila, hoci naň bola riadne a včas predvolaná, svoju neúčasť neospravedlnila. Každé konanie súdu týkajúce sa maloletých musí byť predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa nepochybne bolo, aby súd rozhodol vo veci zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti čo najrýchlejšie. Súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti matky maloletej.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi ako aj výsluchom účastníkov konania a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloletá Y. Z., X.. XX.XX.XXXX pochádza z družského vzťahu matky B. Z., X.. XX.XX.XXXX, ktorá za otca maloletej označuje Y. Č., X.. XX.XX.XXXX, no otcovstvo k maloletej doposiaľ nebolo určené. Maloletá je dieťa s respiračným infektom, s potrebou inhalačnej liečby. Maloletá bola už minimálne 5x hospitalizovaná na detskom oddelení NsP v Kežmarku a 2x v ŠÚDTaRCH v Dolnom Smokovci, pričom pri poslednej hospitalizácii matka maloletej spolu s maloletou svojvoľne opustila nemocnicu a odišla domov. Matka maloletej výrazne zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloletú, v dôsledku čoho bola maloletá opakovane hospitalizovaná. Zdravotný stav maloletej si vyžaduje pravidelnú liečbu, odborné vyšetrenia a dodržiavanie pokynov lekára. Matka maloletej však odmieta poskytovať maloletej starostlivosť.

Uznesením Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 3P/30/2020 - 7 zo dňa 20.02.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.06.2020, súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej odovzdal maloletú Y. Z., X.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti B. Z., X.. XX.XX.XXXX a matku maloletej zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej mesačne sumou rovnajúcou sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zo správy o povesti navrhovateľky - starej matky B. J., X.. XX.XX.XXXX vypracovanej obcou Veľká Lomnica dňa 05.08.2020 mal súd za preukázané, že maloletá býva v domácnosti starej matky, pričom stará matka si plní rodičovské povinnosti. V rámci sociálneho začlenenia a susedských vzťahov má stará matka v mieste trvalého bydliska dobrú povesť, doposiaľ sa nedopustila priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu. Z vyjadrenia procesného opatrovníka maloletej, ktoré bolo tunajšiemu súdu doručené dňa 04.09.2020 vyplýva, že navrhovateľka - stará matka maloletej má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin maloletej Y., maloletej zabezpečuje starostlivosť a opateru v rámci svojich možností a schopností. Na pojednávaní konanom dňa 15.10.2020 procesný opatrovník vyjadril súhlas so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, uviedol, že navrhovateľka od nariadenia neodkladného opatrenia maloletej zabezpečuje riadnu starostlivosť a opateru a má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin maloletej.

7. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rodine“) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude

náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

12. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

13. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

14. Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča. Do náhradnej osobnej starostlivosti možno dieťa zveriť v prípade, ak rodič osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zanedbáva alebo riadne nevykonáva, či už zo subjektívnych dôvodov, alebo preto, že mu v jej výkone bránia objektívne okolnosti (plnenie povinnej školskej dochádzky, štúdium na škole, pobyt vo výkone trestu odňatia slobody a pod.) a takéto zverenie je v záujme dieťaťa. Zákon stanovuje predpoklady, ktoré musí fyzická osoba spĺňať na to, aby jej maloleté dieťa mohlo byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Týmito predpokladmi sú trvalý pobyt na území SR, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ako aj osobnostné a zdravotné predpoklady a vedenie takého spôsobu života osoby, ktorej má byť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti zverené ako aj osôb žijúcich s ňou v spoločnej domácnosti ktorý zaručí, že sa bude náhradná osobná starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. V zásade sa uprednostňuje náhradná osobná starostlivosť vykonávaná rodinnými príslušníkmi maloletého dieťaťa, najmä starými rodičmi maloletého dieťaťa.

17. V predmetnom konaní mal súd za preukázané, že matka maloletej odmieta zabezpečovať maloletej starostlivosť. Navrhovateľka je starou matkou maloletej, pričom starostlivosť o maloletú zabezpečuje minimálne od 20.02.2020, kedy jej bola maloletá dočasne odovzdaná do osobnej starostlivosti na základe neodkladného opatrenia. Súd nezistil nedostatky v starostlivosti navrhovateľky, navrhovateľka odo dňa nariadenia neodkladného opatrenia riadne zabezpečuje maloletej starostlivosť a má vytvorené vhodné podmienky jej zdravý vývin, spĺňa všetky podmienky stanovené zákonom na to, aby jej mohla byť maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti - má trvalý pobyt na území SR, plnú spôsobilosť na právne úkony, zdravotné a morálne predpoklady zaručujúce, že náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú bude vykonávať riadne a v záujme maloletej. Procesný opatrovník maloletej súhlasil so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky B. J., X.. XX.XX.XXXX, L. X. G. XXX/XX, XXX XX Y. Z.. Preto súd, vychádzajúc z citovaných ust. § 45 ods.1, 2 zákona o rodine rozhodol tak, že maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky (výrok I.). V súlade s ust. § 45 ods. 8, 62 ods. 1 - 3 zákona o rodine určil matke maloletej vyživovaciu povinnosť, a to s ohľadom na jej možnosti, schopnosti a majetkové pomery, ako aj s ohľadom na potreby maloletej. Nakoľko je matka maloletej bez príjmu, súd ju zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tohto času 29,42 eur).

18. Matka maloletej je v zmysle § 45 ods. 8 zákona o rodine povinná platiť výživné k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

19. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

21. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania v súlade s § 57 CMP účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, trojmo. (§ 355 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje

za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.